

O. G. Kiselyova

THE METHODIC OF THE MEDICAL VOCABULARY LEARNING FOR FUTURE DOCTORS

The article deals with the problem of effectiveness increase of the practical training of the future doctors in higher medical educational institutions. It is analyzed the necessity of the methodology development of the medical vocabulary learning at medical universities for future doctors and methodology of Latin learning, that must be introduced at the secondary schools that will be useful for future professional doctors' training.

Keywords: Greco-Latin scientific system of terminology, Latin, doctor, medicine, medical vocabulary, pharmacist.

Рецензенти:

Безпалько О. В. – д. пед. н., проф.,
Чернуха Н. М. – д. пед. н., проф.

Стаття надійшла до редакції 16.12.2013

УДК 378.14-057.875:37.013.75:316.62-053.6

О.О. Ключко

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПЕДАГОГІВ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОФІЛАКТИКИ АДИКТИВНОЇ ПОВЕДІНКИ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ: РЕЗУЛЬТАТИ ЕКСПЕРИМЕНТУ

У статті проаналізовано результати впровадження технології підготовки майбутніх соціальних педагогів до організації профілактики адиктивної поведінки дітей та молоді. Перевірено вплив розробленої авторської технології на мотиваційно-ціннісну, інтелектуально-пізнавальну та операційно-діяльнісну готовність майбутніх соціальних педагогів до організації профілактики адиктивної поведінки дітей та молоді. Сформульовані важливі педагогічні вимоги, що підвищили ефективність авторської технології підготовки майбутніх соціальних педагогів.

Ключові слова: професійна підготовка майбутніх соціальних педагогів, мотиваційно-ціннісна готовність, інтелектуально-пізнавальна готовність, операційно-діяльнісна готовність, технологія підготовки майбутніх соціальних педагогів до організації профілактики адиктивної поведінки дітей та молоді.

Питання організації профілактики адиктивної поведінки дітей та молоді виступає однією із найактуальніших проблем сучасної соціально-педагогічної науки і практики. Наразі актуальною залишається підготовка майбутніх соціальних педагогів до здійснення цього роду діяльності. Питання полягає в оптимізації використання форм, методів, принципів роботи, а також видів підготовки майбутніх соціальних педагогів до організації профілактики адиктивної поведінки дітей та молоді. Усе вищезазначене вимагає певної модернізації системи підготовки майбутніх соціальних педагогів, перегляду її змісту – введення у навчальний процес технології підготовки майбутніх соціальних педагогів до організації профілактики адиктивної поведінки дітей та молоді.

Концептуальні проблеми професійної підготовки майбутніх соціальних педагогів висвітлені у наукових пошуках таких дослідників, як: С. Архипова, Ю. Галагузова, О. Безпалько,

© Ключко О. О., 2013

Р. Вайнола, І. Зверева, Н. Гарашкіна, М. Євтух, А. Капська, І. Ковчина, С. Когут, Л. Міщик, С. Марченко, Н. Пихтіна та ін.

Сучасні дослідження теоретичних і методичних засад професійної підготовки фахівців із соціально-педагогічної сфери зорієнтовано на вивчення: підготовки майбутніх соціальних педагогів до взаємодії із різними категоріями клієнтів (О. Брусенко, О. Коломієць, С. Пашенко та ін.); формування готовності майбутніх соціальних педагогів до організації та здійснення різних видів професійної діяльності (М. Малькова, Л. Смеренчак, О. Тютюнник, Н. Шпиг та ін.); різних складових процесу професійної соціально-педагогічної підготовки у ВНЗ (В. Багрій, З. Бондаренко, О. Гутник, Л. Боднар, О. Коваль, В. Поліщук, Л. Смеренчак, М. Трухан, О. Тютюнник, З. Фалинська та ін.).

Аналіз науково-педагогічної літератури свідчить про актуальність і багатогранність проблеми впровадження технологічного аспекту у соціально-педагогічну діяльність (В. Бочарова, Р. Вайнола, Л. Завацька, І. Зверева, А. Капська, Є. Холостова та ін.).

Запропонована авторська технологія підготовки майбутніх соціальних педагогів до організації профілактики адиктивної поведінки дітей та молоді розроблена для студентів IV-го курсу напряму підготовки «Соціальна педагогіка». На основі аналізу навчальних планів у процесі дослідження було виділено дисципліни, на основі яких побудована авторська технологія. До авторської технології увійшли: розроблені змістові модулі навчальних дисциплін «Технології соціально-педагогічної роботи», «Соціально-педагогічна робота в закладах освіти»; розроблена дисципліна за вибором «Актуальні питання проблеми адиктивної поведінки»; доповнена програма виробничої соціально-педагогічної практики завданнями, спрямованими на підвищення рівня організації профілактики адиктивної поведінки дітей та молоді; організована науково-дослідна робота студентів з питань профілактики адиктивної поведінки (Клочко О. О., 2013).

Отже, **метою статті** є аналіз результатів впровадження технології підготовки майбутніх соціальних педагогів до організації профілактики адиктивної поведінки дітей та молоді.

Метою експерименту стало перевірити вплив розробленої технології на готовність майбутніх соціальних педагогів до організації профілактики адиктивної поведінки дітей та молоді.

У ході педагогічного експерименту вирішувалися такі завдання:

1) уточнити критерії (мотиваційно-ціннісний, інтелектуально-пізнавальний, операційно-діяльнісний) та обґрунтувати їх зміст, рівні (високий, достатній, середній, низький) готовності майбутніх соціальних педагогів до організації профілактики адиктивної поведінки дітей та молоді;

2) визначити наявний рівень готовності майбутніх соціальних педагогів до організації профілактики адиктивної поведінки дітей та молоді;

3) розробити та впровадити технологію підготовки майбутніх соціальних педагогів до організації профілактики адиктивної поведінки дітей та молоді;

4) здійснити аналіз результатів дослідно-експериментальної роботи щодо динаміки рівнів готовності майбутніх соціальних педагогів до організації профілактики адиктивної поведінки дітей та молоді.

В експерименті брало участь 353 студенти. Контрольну групу (КГ) склали 162 студенти IV-го курсу (2010/2011 н.р.), які на початок проведення формуального етапу експерименту (2011/2012 н.р.) навчалися вже на V-му курсі. Експериментальну групу (ЕГ) склав 191 студент IV-х курсів (2011/2012, 2012/2013 н.р.). Формувальний етап експерименту проводився з експериментальною групою студентів протягом 2011/2012 і 2012/2013 н.р. У рамках формуального етапу експерименту для груп студентів ЕГу навчально-виховний процес було впроваджено технологію підготовки майбутніх соціальних педагогів до організації профілактики адиктивної поведінки дітей та молоді.

Констатувальний експеримент проводився у два етапи: на першому – здійснено перевірку змісту підготовки майбутніх соціальних педагогів до організації профілактики адиктивної поведінки дітей та молоді, змісту навчальних програм предметів; на другому – з'ясовано рівень готовності студентів – майбутніх фахівців соціально-педагогічної сфери – до цього роду діяльності.

Діагностування початкового рівня готовності майбутніх соціальних педагогів п'ятьох задіяних в експерименті ВНЗ (Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка, Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка, Черкаського національного університету імені Б. Хмельницького, Херсонського державного університету, Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлинського) здійснювалося за допомогою таких евристичних методів,

як: спостереження, бесіда, інтерв'ювання, анкетування, тестування, самооцінка й експертне оцінювання. Узагальнені результати констатувального етапу педагогічного експерименту засвідчили недостатній рівень сформованості готовності до організації профілактики адиктивної поведінки дітей та молоді (з переважанням низького та середнього рівнів). Констатувальний експеримент було здійснено за результатами анкетування, тестування, методу самооцінки. Валідність цих експериментальних матеріалів було доведено методом статистичних гіпотез.

Кількісні і відсоткові відношення результатів *діагностичного етапу* дали змогу скорегувати, оптимізувати завдання авторської технології. У ході діагностичного етапу технології був проведена дисципліна за вибором студентів «Актуальні питання проблеми адиктивної поведінки»: 1) семінарське заняття, метою якого стало актуалізувати можливості, перевірити суміжні знання, а саме: знання з основ охорони здоров'я, вікової психології, встановити логічні, наслідкові зв'язки між поняттями «девіантна поведінка» і «адиктивна поведінка»; сформувати інтерес і підвищити позитивну мотивацію у студентів до такої професійної підготовки; 2) науково-методичний семінар, що мав за мету наукову підготовку студентів-майбутніх соціальних педагогів до написання робіт з проблематики профілактики адиктивної поведінки дітей та молоді, у тому числі формування наукового світогляду молодих науковців, удосконалення навичок наукового стилю мови, перейняття досвіду написання наукових робіт; 3) виставка соціальних проєктів і соціальної реклами з метою ознайомлення із кращими прикладами таких освітніх продуктів, передачі досвіду використання набутих професійних знань, творчості та креативності.

На *мотиваційно-пізнавальному етапі* впровадження технології ефективність її реалізації забезпечувалася вдосконаленням змісту процесу підготовки майбутніх соціальних педагогів до організації профілактики адиктивної поведінки дітей та молоді. Зокрема, було здійснено доповнення й оновлення змісту низки навчальних дисциплін циклу професійної підготовки майбутніх соціальних педагогів: дисципліни за вибором «Актуальні питання проблеми адиктивної поведінки», реалізація поставлених завдань якого відбувалася у ході вивчення теми «Адиктивна поведінка дітей та молоді: сутність, фактори, причини, класифікація» (4 год. лекційних, 10 год. семінарських занять і 2 год. самостійної роботи студентів); «Технологій соціально-педагогічної роботи», у структурі якої було

сформульовано теми: «Соціальна профілактика адиктивної поведінки дітей та молоді у структурі соціально-педагогічної діяльності», «Особливості соціально-педагогічної профілактики з дітьми та молоддю адиктивної поведінки» (оновлено 6 год. лекційних, 10 год. семінарських і практичних занять, 8 год. самостійної роботи); «Соціально-педагогічна робота в закладах освіти» була доповнена темою «Особливості соціально-педагогічної роботи з профілактики адиктивної поведінки дітей та молоді у закладах освіти» (2 год. лекційних і 4 год. практичних занять); проведення круглого столу «Заради здорового і успішного майбутнього»; залучення майбутніх соціальних педагогів до організації та проведення волонтерських акцій.

Активізація впровадження авторської технології відбувалась на *практичному її етапі*, що передбачала виконання майбутніми соціальними педагогами сформульованої програми завдань виробничої соціально-педагогічної практики. Відбулося корегування, відповідно до предмету дослідження, змісту завдань виробничої соціально-педагогічної практики. У ході виконання першого блоку реалізовано ряд завдань: 1) майбутні соціальні педагоги ознайомилися і вивчили документацію соціального педагога освітнього закладу щодо профілактики адиктивної поведінки дітей та молоді; 2) ознайомилися із досвідом роботи соціального педагога освітнього закладу щодо профілактики адиктивної поведінки дітей та молоді; 3) вивчили правові засади планів роботи освітнього закладу і соціального педагога з профілактики адиктивної поведінки дітей та молоді; 4) вивчили правові норми для захисту інтересів дітей «групи ризику» освітнього закладу; 5) ознайомилися із контингентом дітей, підлітків, які перебували у «групі ризику» і яким надається соціально-педагогічна допомога (у тому числі профілактична робота); склали соціальні паспорти таких груп клієнтів; 6) розробили та провели опитування серед учнів старших класів з метою визначення рівня поширеності різних форм адиктивної поведінки у мікросоціумі школярів; 7) за результатами анкетування намітили основні шляхи соціально-педагогічної профілактики адиктивної поведінки дітей та підлітків (виявили рівень небезпеки по кожній формі адитивної поведінки, відповідно до цього, ознайомилися із досвідом впровадження у практику соціального педагога заходів первинної профілактики адиктивної поведінки, склали перелік своїх заходів первинної профілактики (соціально-педагогічна реклама, презентації

соціальних проєктів, системи тренінгових вправ, профілактичні програми) (Клочко О. О., 2013).

Наступним важливим кроком у процесі проходження студентами практики стала реалізація ними ідей соціального партнерства щодо профілактики адиктивної поведінки дітей та молоді. Така діяльність була впроваджена у ході *оціночно-рефлексивного етапу* авторської технології. Реалізація ідей соціального партнерства стала можливою в умовах внутрішньої і зовнішньої взаємодії учасників навчально-виховного процесу освітнього закладу. Процес впровадження комплексу завдань оціночно-рефлексивного етапу технології щодо підготовки майбутніх соціальних педагогів до організації профілактики адиктивної поведінки дітей та молоді охоплював внутрішній рівень навчання соціальному партнерству. Він передбачав удосконалення умінь організувати профілактичну роботу у співпраці із директором, заступником директора із навчально-виховної роботи, соціальним педагогом, практичним психологом, класним керівником, педагогом-організатором, вчителем інформатики, учнями. Зовнішній рівень взаємодії потребував активної співпраці із батьківським комітетом, громадськими та волонтерськими організаціями, палацами творчості.

Спрямованість професійної підготовки на забезпечення розвитку у майбутніх соціальних педагогів емпатії, толерантності, доброти, гуманізму, витримки, справедливості, демократичності у відносинах, у ході реалізації завдань виробничої соціально-педагогічної практики, забезпечувалася у процесі їхньої участі у спеціально розроблених з такою метою заходах (виховні заняття, виготовлення стіннівок, колажів, конкурси соціально-педагогічної реклами, презентації соціальних проєктів, проведення тренінгових вправ, круглих столів, демонстрація відеопродукції).

Логічним завершенням оціночно-рефлексивного етапу авторської технології стала організація наукової роботи студентів. Було розширено тематику курсових та бакалаврських досліджень через включення тем, що висвітлюють різноманітні аспекти профілактики адиктивної поведінки дітей та молоді.

На основі аналізу та зіставлення даних, отриманих у результаті діагностики до початку та після реалізації формуального експерименту, ми дійшли висновків про наявність у експериментальній групі позитивної динаміки щодо рівня готовності майбутніх соціальних педагогів до організації профілактики адиктивної поведінки дітей та молоді. Результати представлені у таблицях 1,2,3.

Таблиця 1

Зіставлення емпіричних значень мотиваційно-ціннісної готовності майбутніх соціальних педагогів до організації профілактики адиктивної поведінки дітей та молоді

Особистісні якості	емпатія	толерантність	доброта	гуманізм	демократичність у відносинах	справедливість	витримка
Емпіричне значення критерію χ^2 до експерименту	5,41	1,99	1,81	1,11	5,64	0,19	0,90
Емпіричне значення критерію χ^2 після експерименту	10,93	23,51	21,45	9,95	16,93	9,42	11,32

Констатувальний етап педагогічного експерименту дозволив встановити, що усі емпіричні значення критерію менше ніж його критичне значення ($\chi^2_{кр.} = 7,8$). Отже, відповідно до правила перевірки статистичних гіпотез (Новиков Д. А., 2004) можна зробити висновок про те, що характеристики експериментальної та контрольної груп співпадають на рівні значущості $\alpha=0.05$. У свою чергу, формувальний етап педагогічного експерименту дозволив встановити, що усі значення перевищують критичне значення ($\chi^2_{кр.} = 7,8$). Отже, після закінчення експерименту характеристики експериментальної та контрольної груп за досліджуваними критеріями суттєво відрізняються (достовірність розбіжностей становить 95%). Покращення результатів підтверджує ефективність запропонованої технології підготовки майбутніх соціальних педагогів.

Таблиця 2

Зіставлення емпіричних значень інтелектуально-пізнавальної готовності майбутніх соціальних педагогів до організації профілактики адиктивної поведінки дітей та молоді

	КГ до	ЕГ до	КГ після	ЕГ після
КГ до	–	2,76	3,18	–
ЕГ до	2,76	–	–	17,52
КГ після	3,18	–	–	8,27
ЕГ після	–	17,52	8,27	–

З метою уточнення висновків ми порівняли зміни рівня знань контрольної групи до і після експерименту, а також експериментальної групи до і після експерименту. У таблиці 2 подано емпіричні значення критерію. При порівнянні вибірок, що відповідають результатам контрольної групи до і після експерименту, ми отримали значення критерію $\chi^2_{\text{емпір.}} = 3,18$, що менше критичного значення (Новиков, 2004). Отже, підвищення рівня знань студентів контрольної групи не є статистично значущим. При порівнянні вибірок, що відповідають результатам експериментальної групи до і після експерименту, ми отримали значення критерію $\chi^2_{\text{емпір.}} = 17,52$, що більше критичного значення, і дозволяє зробити висновок про те, що підвищення рівня знань студентів експериментальної групи є статистично значущим. Покращення результатів підтверджує ефективність запропонованої технології підготовки майбутніх соціальних педагогів.

Таблиця 3

Зіставлення емпіричних значень операційно-діяльнісної готовності майбутніх соціальних педагогів до організації профілактики адиктивної поведінки дітей та молоді

Професійні уміння	гносичні	комунікативні	конструктивні	організаторські: Д) уміння планувати, організовувати, координувати	організаторські: Д) уміння здійснювати організацію та управління
Емпіричне значення критерію χ^2 до експерименту	5,64	1,81	5,41	0,90	0,19
Емпіричне значення критерію χ^2 після експерименту	16,93	21,45	10,93	11,32	9,42

Констатувальний етап педагогічного експерименту дозволив встановити, що усі емпіричні значення критерію менше ніж його критичне значення ($\chi^2_{\text{кр.}} = 7,8$) (Новиков Д. А., 2004). Отже, відповідно до правила перевірки статистичних гіпотез можна зробити висновок про те, що характеристики експериментальної та контрольної груп співпадають на рівні значущості $\alpha=0.05$. У свою чергу, формувальний етап педагогічного експерименту дозволив

встановити, що усі значення перевищують критичне значення ($\chi^2_{\text{кр.}} = 7,8$). Отже, після закінчення експерименту характеристики експериментальної та контрольної груп за досліджуваними критеріями суттєво відрізняються (достовірність розбіжностей становить 95%). Покращення результатів підтверджує ефективність запропонованої технології підготовки майбутніх соціальних педагогів.

Аналіз результатів дослідження доводить ефективність розробленої авторської технології підготовки майбутніх соціальних педагогів до організації профілактики адиктивної поведінки дітей та молоді. Останнє підтверджує покладену в основу дослідно-експериментальної роботи гіпотезу.

Результати проведеної експериментальної роботи дозволяють сформулювати основні важливі педагогічні вимоги, що підвищили ефективність авторської технології підготовки майбутніх соціальних педагогів до організації профілактики адиктивної поведінки дітей та молоді.

1. Чітке і послідовне дотримання визначених етапів авторської технології (діагностичний, мотиваційно-пізнавальний, практичний, оціночно-рефлексивний), визнання їхньої наступності та існування між ними тісних взаємозв'язків.

2. Використання усіх основних видів навчально-практичної підготовки у процесі реалізації авторської технології (навчальна, практична, самостійна, наукова, виховна робота). Їхній взаємозв'язок забезпечить наступність і цілісність такої підготовки.

3. Оптимальне поєднання традиційного дидактичного апарату: форм і методів роботи; використання поряд із цим інноваційних, нестандартних форм роботи. Навчання студентів використовувати у практичній діяльності інновації профілактичної роботи (соціальна реклама, соціальні проекти, презентації, профілактичні програми, соціально-педагогічні тренінгові вправи та тренінги).

4. Навчання основам соціального партнерства у галузі організації первинної профілактики адиктивної поведінки дітей та молоді. Урахування особливостей взаємодії на внутрішньовідомчому рівні, а також на міжвідомчому та міжсекторному рівнях.

Формувальний етап експериментально-дослідної роботи щодо підготовки майбутніх соціальних педагогів до організації профілактики адиктивної поведінки дітей та молоді підтвердив ефективність розробленої нами технології, сформульованих важливих педагогічних вимог такої професійної підготовки та

необхідність реалізації спеціально організованого навчально-виховного процесу.

Усе вищезазначене дає підстави сформулювати наступні висновки. Розроблено та експериментально перевірено технологію підготовки майбутніх соціальних педагогів до організації профілактики адиктивної поведінки дітей та молоді. Ця технологія відображає багатоаспектність досліджуваного процесу, місце кожного виду та компоненту у системі сучасної підготовки. Вона розглядається як сукупність методів, прийомів і форм роботи, що використовуються для розв'язання поставлених цілей у процесі фахової підготовки майбутніх соціальних педагогів. Результатом такої діяльності є досягнення головної мети – підготувати майбутніх соціальних педагогів до організації профілактики адиктивної поведінки дітей та молоді. Мета технології конкретизується у переліку професійних знань, умінь і навичок, а також у системі особистісних і професійних якостей та цінностей, які опанують майбутні соціальні педагоги.

Проведене дослідження дає підстави стверджувати про доцільність введення авторської технології до навчально-виховного процесу вищих навчальних закладів, що проводять підготовку фахівців за напрямом 6.010106 «Соціальна педагогіка» за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр». Така технологія була реалізована для студентів IV-го року навчання у структурі навчальних дисциплін «Технологія соціально-педагогічної роботи», «Соціально-педагогічна робота в закладах освіти», дисципліни за вибором «Актуальні питання проблеми адиктивної поведінки», у ході виробничої соціально-педагогічної практики, виховної роботи зі студентами та науково-дослідної роботи студентів.

Експериментальна перевірка ефективності технології у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С.Макаренка, Чернігівському національному педагогічному університеті імені Т.Г.Шевченка, Черкаському національному університеті імені Б.Хмельницького, Херсонському державному університеті, Миколаївському національному університеті імені В.О.Сухомлинського показала, що її реалізація забезпечує ефективну підготовку майбутніх соціальних педагогів до організації профілактики адиктивної поведінки дітей та молоді. Аналіз даних експерименту свідчить про позитивну динаміку розвитку усіх критеріїв готовності студентів експериментальних груп. На основі проведеного педагогічного експерименту розроблені педагогічні вимоги, що підвищують ефективність даної технології.

Література

1. Клочко О. О. Профілактика адиктивної поведінки дітей та молоді у контексті підготовки майбутніх соціальних педагогів : монографія. / О. О. Клочко. – Суми : ФОРМ Наталуха А. С., 2013. – 172 с.
2. Новиков Д. А. Статистические методы в педагогических исследованиях (типовые случаи). / Д. А. Новиков. – М. : «МЗ-Пресс», 2004. – 67 с.

А.А. Клочко

ПОДГОТОВКА БУДУЩИХ СОЦИАЛЬНЫХ ПЕДАГОГОВ К ОРГАНИЗАЦИИ ПРОФИЛАКТИКИ АДДИКТИВНОГО ПОВЕДЕНИЯ ДЕТЕЙ И МОЛОДЕЖИ: РЕЗУЛЬТАТЫ ЭКСПЕРИМЕНТА

В статье проанализированы результаты внедрения технологии подготовки будущих социальных педагогов к организации профилактики аддиктивного поведения детей и молодежи. Проверено влияние разработанной технологии на мотивационно-ценностную, интеллектуально-познавательную и операционно-деятельностную готовность будущих социальных педагогов к организации профилактики аддиктивного поведения детей и молодежи. Сформулированы важные педагогические требования, которые улучшили эффективность авторской технологии подготовки будущих социальных педагогов.

Ключевые слова: профессиональная подготовка будущих социальных педагогов, мотивационно-ценностная готовность, интеллектуально-познавательная готовность, операционно-деятельностная готовность, технология подготовки будущих социальных педагогов к организации профилактики аддиктивного поведения детей и молодежи.

A. Klochko

TRAINING OF FUTURE SOCIAL WORKERS TO ORGANIZE THE PREVENTION OF THE ADDICTIVE BEHAVIOR IN CHILDREN AND YOUNG PEOPLE: THE RESULTS OF EXPERIMENT

The article analyzes the results of the introduction of technology training of future social workers to organize prevention of addictive behavior in children and youth. Summary of the author's way of introduction of technology in the educational process of higher education institutions that conduct training in the field of «social pedagogy» educational qualification of «bachelor». Retrieved impact of the technology on the motivational and value,

intellectual-cognitive activity-and operational-readiness of future social workers to organize prevention of addictive behavior in children and youth. In a scientific article compares the empirical values of the three criteria of professional readiness of the future social workers to organize prevention of addictive behavior in children and youth. Articulated important pedagogical requirements, which have improved the effectiveness of the author's technology training of future social workers. Author substantiates the idea to train future social workers social partnership as a necessary requirement of effective preventive work of addictive behavior of the younger generation.

Keywords: *training future social workers and motivational readiness of values, intellectual and cognitive readiness, operational readiness-activity, technology training future social workers to organize prevention of addictive behavior in children and youth.*

Рецензенти:

Чайченко Н.Н. — д. пед. н., проф.,

Полянничко А.О. — канд. пед. н., доц.

Стаття надійшла до редакції 28.11.2013

УДК : 378:[37.013+159.9]

Л. В. Козак

ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ДОШКІЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ І ПСИХОЛОГІЇ

У статті розглядаються особливості організації самостійної роботи у підготовці майбутніх викладачів дошкільної педагогіки і психології до інноваційної професійної діяльності; розкрито сутність, мету, особливості організації, види та рівні самостійної роботи, форми контролю; представлено змістові блоки завдань для самостійної роботи з циклу професійно-педагогічних дисциплін, які орієнтують майбутніх викладачів на створення власної структури інноваційної професійної діяльності.

Ключові слова: *самостійна робота, інноваційна діяльність, майбутній викладач дошкільної педагогіки і психології.*

Проектування самостійної роботи майбутніх викладачів дошкільної педагогіки і психології у системі педагогічної дошкільної освіти стає актуальним у зв'язку із збільшеними вимогами до професійних якостей, якими повинен самостійно оволодіти майбутній викладач.

Сучасний викладач повинен бути обізнаний з інформаційними технологіями, вміти трансформувати отримані знання в інноваційні технології навчання та працювати в команді, володіти навички самостійного отримання знань.

У зв'язку з цим, в сучасній вищій школі навчальний процес повинен набувати характеру самостійної праці майбутніх викладачів, адже поза самостійною роботою не можна підготувати активного викладача інноваційного типу, необхідного сучасній вищій дошкільній освіті.

Аналіз психолого-педагогічної та методичної літератури дозволяє зробити висновок про значний інтерес вітчизняних і зарубіжних дослідників до проблеми самостійної роботи студентів. Спеціальному вивченню підлягають такі аспекти: сутність і структура самостійної роботи (Н. Г. Дайрі, Б. П. Єсіпов), формування пізнавальної самостійності (Н. Л. Горбач, В. О.Тюріна та ін.), організаційно-педагогічні засади (В. К. Буряк, С. Г. Заскалета, О. Я. Савченко та